

Sociologický ústav Československé akademie věd

Středisko empirických výzkumů

Jilská 1, 110 00 Praha 1

Ekonomická očekávání a postoje II.

Prosinec 1990

Tazatel

| | | | |
|--|--|--|--|
| | | | |
|--|--|--|--|

Kodér

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

Děrovač

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

Respondent

| | | | |
|--|--|--|--|
| | | | |
|--|--|--|--|

Náš rozhovor se bude týkat aktuálních otázek národního hospodářství a finanční situace Vaší domácnosti. Výzkum je anonymní, slouží pouze vědeckým účelům, není podkladem pro žádné rozhodování státních úřadů. Do výzkumu jste byl(a) vybrán(a) náhodně.

Pokyn: Předložte dotázanému kartu A!

1 určitě ano
2 spíše ano
3 spíše ne
4 určitě ne

1. Můžete říci, že jste celkově spokojen(a) s přípravou a dosavadním průběhem ekonomické reformy?

1 2 3 4

2. Myslíte si, že se reforma realizuje dostatečně rychlým tempem?

1 2 3 4

3. Máte dostatečné informace o tom, jak bude reforma v příštím roce probíhat?

1 2 3 4

4. Myslíte si, že nová ekonomická situace povede v blízké budoucnosti (přibližně do 2 let) ke zlepšení životní úrovně Vaší rodiny?

1 2 3 4

5. Díváte-li se do blízké budoucnosti, máte z ekonomického vývoje obavy, máte pocit nejistoty?

1 2 3 4

6. Myslíte si, že se u nás v blízké budoucnosti výrazněji projeví problém chudoby?

1 2 3 4

7. Domníváte se, že bude v celé naší federaci v příštím roce větší než pětiprocentní nezaměstnanost, tj. zhruba více než 350 tisíc nezaměstnaných?

1 2 3 4

8. Myslíte si, že Vaše příjmy v zaměstnání automaticky porostou se zvyšováním cen?

1 2 3 4

9. Můžete již dnes říci, že současná ekonomická situace je pro Vaši domácnost výhodná?

1 2 3 4

10. Myslíte si, že se zmenší postupně význam vedlejších příjmů?

1 2 3 4

11. Domníváte se, že postupně klesne počet lidí, kteří si svépomocně opravují byty, auta, chaty a staví si sami domy?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

12. Myslíte si, že v blízké budoucnosti hůře vyjdete s penězi?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

Nyní nám řekněte, do jaké míry souhlasíte s následujícími výroky.

13. Soukromému podnikání je třeba ponechat naprostou volnost.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

14. Je správné, aby opravdu schopní lidé měli hodně peněz, třeba i milióny.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

15. Nezaměstnanosti je třeba se bránit i za cenu zachování mnoha zbytečných pracovních míst.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

16. I v nových podmínkách by ekonomika měla být pod kontrolou státu.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

17. Všechny velké podniky ve státním vlastnictví je třeba změnit na akciové společnosti nebo soukromé firmy.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

18. Zahraniční firmy by u nás měly mít zcela otevřené pole působnosti.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

19. Stát a vláda se musejí finančně postarat o všechny lidi, kteří ztratí zaměstnání v důsledku ekonomických změn.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

20. Pro soukromé podnikání jsou již vytvořeny příznivé a dostatečné podmínky.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

21. Kapitalismus představuje jedinou možnou cestu našeho budoucího vývoje.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

22. Každý se musí postarat sám o své zabezpečení a růst své životní úrovně.

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

Chtěli bychom také znát Vaši představu o tom, co by se mělo v naší společnosti změnit.

23. Měly by se podle Vás zvětšit rozdíly ve mzdách?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

24. Bylo by podle Vašeho názoru správné, aby část sociální péče, například péče o staré lidi, vykonávaly soukromé instituce?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

25. Souhlasil(a) byste se zavedením soukromé lékařské praxe?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

26. Myslíte si, že existující opatření v sociální politice, tj. příspěvky, rodinné dávky, podpory jsou v současné době dostatečné?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

27. Myslíte si, že je správné, aby na zvyšování cen reagovali lidé stávkami?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

28. Souhlasíte osobně s navrácením majetku původním majitelům, se způsobem zmírnění majetkových křivd (tzv. restitucí)?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

29. Domníváte se, že navržený postup navrácení majetku a zmírnění majetkových křivd je dostatečným a vyhovujícím řešením?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

30. Máte Vy sám(a) nebo někdo z Vaší rodiny zájem o nákup některé z provozoven nabízených v aukčním prodeji, v tzv. malé privatizaci?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

31. Rozumíte tomu, o co jde v tzv. velké privatizaci, myslíme tím převedení státního majetku do soukromých rukou pomocí investičních kupónů?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

32. Budete vy osobně mít zájem o zakoupení investičních kupónů za 2000 Kčs?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

33. Počítáte s tím, že investiční kupóny zakoupí všichni dospělí členové Vaší rodiny?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

34. Myslíte si, že je třeba, aby jak v České republice, tak i ve Slovenské republice platila stejná pravidla ekonomických změn, zejména stejné daně, možnosti i povinnosti?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

35. Měl by federální rozpočet být vyšší, než součet rozpočtů obou republik?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

36. Domníváte se, že je správné, aby Česká a Slovenská republika měly oddělené rozpočty, aby se finanční prostředky nepřeváděly z jedné republiky do druhé?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

37. Máte pocit, že v posledních pěti letech Češi doplácí na Slováky?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

38. Jak se podle Vás bude v roce 1991 vyvíjet ekonomická situace v České republice? Řekl(a) byste že se bude vyvíjet:

Pokyn: Podejte respondentovi KARTU B!

| | |
|--------------|---|
| velmi dobře | 1 |
| docela dobře | 2 |
| spíše špatně | 3 |
| velmi špatně | 4 |

39. A jak se bude vyvíjet ekonomická situace v roce 1991 ve Slovenské republice?

Pokyn: KARTA B!

| | |
|--------------|---|
| velmi dobře | 1 |
| docela dobře | 2 |
| spíše špatně | 3 |
| velmi špatně | 4 |

Aktuálním problémem je jistě vývoj cen . Budeme se nyní zabývat cenami.

40. Zkuste odhadnout, o kolik procent zhruba v příštím roce vzrostou ceny. Jedná se o souhrnný odhad.

| | | |
|--|--|--|
| | | |
|--|--|--|

41. A nyní zkuste odhadnout, o kolik procent v roce 1991 u nás vzrostou ceny:

nájemného

| | | |
|--|--|--|
| | | |
|--|--|--|

elektriny

| | | |
|--|--|--|
| | | |
|--|--|--|

benzínu

| | | |
|--|--|--|
| | | |
|--|--|--|

potravin

| | | |
|--|--|--|
| | | |
|--|--|--|

ošacení

| | | |
|--|--|--|
| | | |
|--|--|--|

nábytku

| | | |
|--|--|--|
| | | |
|--|--|--|

stavebního materiálu

| | | |
|--|--|--|
| | | |
|--|--|--|

Nyní se zaměříme na Vaši rodinu a na Vaši domácnost.

42. Jak vycházíte se současným příjmem, který máte v domácnosti?

Pokyn: Podejte respondentovi KARTU C!

| | |
|---------------|---|
| velmi obtížně | 1 |
| obtížně | 2 |
| spíše obtížně | 3 |
| spíše snadno | 4 |
| snadno | 5 |
| velmi snadno | 6 |

43. Kolik vydala odhadem Vaše rodina v listopadu 1990 celkově na jídlo, včetně školních a závodních jídelen a veřejného stravování?

| | | | | |
|--|--|--|--|--|
| | | | | |
|--|--|--|--|--|

44. Který z uvedených dvou výroků lépe vystihuje situaci Vaší domácnosti?

Pokyn: Podejte respondentovi KARTU D!

| | |
|---|---|
| Pokud ještě porostou ceny, určitě nevyjdeme s penězi. | 1 |
| Růst cen naší domácnost vážně neohrozí. | 2 |

45. Jak si myslíte, že se bude v roce 1991 vyvíjet finanční situace Vaší domácnosti, v porovnání s 1-2 předchozími roky? Řekl(a) byste, že se bude vyvíjet:

Pokyn: Přečtete varianty odpovědí!

| | |
|-------------------|---|
| mnohem lépe | 1 |
| trochu lépe | 2 |
| spíše hůře | 3 |
| mnohem hůře | 4 |
| stejně jako dosud | 5 |

46. Je na tom letos Vaše rodina finančně lépe než loni?

Pokyn: Karta A!

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

47. Stačí Vám peníze, které v rodině máte, na dobrou stravu?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

48. A stačí Vám peníze na kvalitní oblečení pro členy rodiny?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

49. Pokládáte za únosné Vaše současné náklady na bydlení, tj. nájemné, topení, elektřinu, plyn?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

50. Má Vaše rodina potíže se splátkami půjček a dluhů?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

51. Podařilo se Vám za poslední tři měsíce něco uspořit?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

52. Je pro chod Vaší domácnosti nezbytná pomoc rodičů, příbuzných a přátel?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

53. Snažíte se doma co nejvíce věci si sami vyrobit, opravit, vypěstovat?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

54. Jsou dnes pro hospodaření Vaší domácnosti velice důležité vedlejší příjmy?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

55. Myslíte si, že se během dvou let sníží rozsah domácích prací, které si dnes obstaráváte sami, protože si tyto věci a služby budete moci běžně koupit?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

56. Uvažujte o tom, že budete doma hospodařit úsporněji, že se třeba uskrovníte v jídle?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

57. Měli jste ve Vaší rodině během posledních tří měsíců problémy s tím, jak sehnat potraviny, které jste potřebovali?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

58. Měli jste ve Vaší rodině během posledních tří měsíců problémy s tím, jak sehnat vhodné ošacení?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

59. Měli jste ve Vaší rodině během posledních tří měsíců problémy s tím, jak sehnat věci do domácnosti, jako třeba nábytek, elektrospotřebiče, koberce apod.?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

Nyní se zaměříme na problémy chudoby, o nichž se začíná otevřeně hovořit.

60. Máte pocit, že jste chudá rodina?

| | | | |
|---|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 | 4 |
|---|---|---|---|

61. Za chudé jsou považovány ty domácnosti, které mají příjmy pod určitou hranici. Je to hranice chudoby. Zkuste určit dnešní hranici chudoby pro čtyřčlennou rodinu, tj. pro manželský pár a dvě děti školního věku. Jedná se o měsíční příjem.

| | | | |
|--|--|--|--|
| | | | |
|--|--|--|--|

62. Jaký by měl být minimální příjem, který by postačoval na pokrytí základních potřeb Vaší domácnosti?

| | | | |
|--|--|--|--|
| | | | |
|--|--|--|--|

63. Kdo by se podle Vašeho názoru měl hlavně starat, aby lidé Vašeho věku nebyli chudí? Zvolte pouze jednu možnost.

Pokyn: Podejte respondentovi KARTU E!

| | |
|----------------------------|---|
| stát | 1 |
| obec (vaše město, vesnice) | 2 |
| zaměstnavatelé | 3 |
| odbory | 4 |
| příbuzenstvo, širší rodina | 5 |
| každý sám | 6 |

Teď se dotkneme politických otázek.

64. Která politická strana (hnutí) má dnes Vaše největší sympatie?

(vypište)

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

65. Můžete nám říci, kterou politickou stranu (hnutí) jste volil(a) v červnových parlamentních volbách do Sněmovny lidu?

.....

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

66. A kterou politickou stranu, hnutí, koalici jste volil(a) v listopadových komunálních volbách?

.....

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

67. Jak hodnotíte komunální volby v místě svého bydliště?

.....

| | |
|--|--|
| | |
| | |
| | |

A nakonec ještě několik údajů, které slouží ke statistickému zpracování.

68. Kolik je Vám let?

Pokyn: Vypište do rámečku!

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

69. Rodinný stav:

| | |
|-----------------------|---|
| svobodný (á) | 1 |
| ženatý/vdaná poprvé | 2 |
| ženatý/vdaná opětovně | 3 |
| rozvedený (á) | 4 |
| vdova/vdovec | 5 |

70. Jaká je Vaše profese?

.....

| | | | |
|--|--|--|--|
| | | | |
|--|--|--|--|

71. Jakou profesi má Váš partner?

.....

| | | | |
|--|--|--|--|
| | | | |
|--|--|--|--|

72. Jaké je Vaše nejvyšší školní vzdělání?

| | |
|------------------------|---|
| základní bez vyučení | 1 |
| vyučen/a/ bez maturity | 2 |
| maturita | 3 |
| vysoká škola | 4 |

73. Jaké nejvyšší vzdělání má Váš partner?

| | |
|------------------------|---|
| základní bez vyučení | 1 |
| vyučen/a/ bez maturity | 2 |
| maturita | 3 |
| vysoká škola | 4 |

74. Jakého nejvyššího vzdělání dosáhl Váš otec?

| | |
|------------------------|---|
| základní bez vyučení | 1 |
| vyučen/a/ bez maturity | 2 |
| maturita | 3 |
| vysoká škola | 4 |

75. Máte Vy nebo jiný člen Vaší domácnosti registraci k soukromému podnikání?

| | |
|-----|---|
| ano | 1 |
| ne | 2 |

76. Jaký celkový čistý měsíční příjem (včetně všech dávek i vedlejších příjmů) má v průměru v současné době Vaše domácnost?

Uved'te do rámečku!

| | | | | |
|--|--|--|--|--|
| | | | | |
|--|--|--|--|--|

77. Kolik je ve Vaší domácnosti dospělých osob a kolik dětí?

dospělých osob:

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

dětí:

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

78. Vlastní Vaše domácnost:

Pokyn: Zakroužkujte příslušnou odpověď v každém řádku!

| | ano | ne |
|------------------|-----|----|
| rodinný domek | 1 | 2 |
| osobní auto | 1 | 2 |
| chatu či chalupu | 1 | 2 |

79. Představte si, že byste byl(a) pojištěn(a) a v důsledku nějaké živelné pohromy byste přišel(a) o veškerý majetek, tj. o dům, auto, chatu, chalupu, zahradu, veškeré zařízení domácnosti, veškeré úspory a ostatní majetek.

Jak vysoká by měla být částka, která by Vám tuto škodu nahradila? Odhadněte současnou hodnotu jednotlivých položek, sečtěte a zařaďte se do jedné z těchto kategorií.

Pokyn: Předložte KARTU F!

| | |
|--------------------------|---|
| méně než 50 tis. Kčs | 1 |
| 50 - 99 tis. Kčs | 2 |
| 100 - 199 tis Kčs | 3 |
| 200 - 299 tis Kčs | 4 |
| 300 - 399 tis.Kčs | 5 |
| 400 - 499 tis. Kčs | 6 |
| 500 - 999 tis. Kčs | 7 |
| 1 - 2 miliony Kčs | 8 |
| více než dva miliony Kčs | 9 |

80. Okres trvalého bydliště:

Okres:

| | | |
|--|--|--|
| | | |
|--|--|--|

81. Velikost obce:

| | |
|---------------------------------|---|
| vesnice do 999 obyvatel | 1 |
| obec 1000 - 1999 obyvatel | 2 |
| obec s 2000 - 4999 obyvateli | 3 |
| město s 5000 - 19999 obyvateli | 4 |
| město s 20000 - 99999 obyvateli | 5 |
| velkoměsto nad 100 000 obyvatel | 6 |

82. Bydlíte:

| | |
|----------------------------|---|
| v rodinném domku | 1 |
| v družstevním bytě | 2 |
| v činžovním, nájemním domě | 3 |
| jinak | 4 |

83. Můžete nám na závěr říci, v čem vidíte hlavní problémy naší ekonomiky?

Pokyn: Zaznamenejte doslovně do rámečku!

| |
|--|
| |
|--|

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

84. Můžete nám popsat, jak se dotklo zdražení Vaší domácnosti?

Pokyn: Zaznamenejte doslovně do rámečku!

| |
|--|
| |
|--|

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

Děkujeme Vám za Vaše odpovědi

85. Pohlaví dotázaného

| | |
|------|---|
| muž | 1 |
| žena | 2 |

86. Záznam tazatele: Kolikátý v pořadí byl tento rozhovor?

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

87. Datum rozhovoru:

| | |
|--|--|
| | |
|--|--|

88. Obtížnost rozhovoru:

| | |
|-------------------|---|
| snadný, obvyklý | 1 |
| náročný | 2 |
| obtížný, namáhavý | 3 |

PROHLÁŠENÍ TAZATELE:

Prohlašuji, že toto je přesný záznam odpovědí respondenta.

Vlastnoruční podpis: